

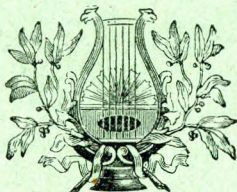
DIN COMEDIILE lui T. ALEXI.

BICICLETA

LA

   MAHALA.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
COMEDIE ÎN 3 ACTE.

EDITURA LIBRĂRIEI CIURCU,
BRASSÓ.

BICICLETA

LA

MAHALA.

COMEDIE ÎN 3 ACTE.

DE

THEOCHAR ALEXI.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

EDITURA

LIBRĂRIEI CIURCU, BRASSÓ.

1903.

PERSÓNELE:

Manda Cârnu, văduvă.

Zoicuța, fiă-sa.

Miai, supranumit Popa, bărbatul Zoicuței.

Guță, fiul Mandei.

Petre Rogojină, chiabur.

Sia, fiă-sa.

Niță Trandafir.

Costache, epistat.

Mahalagii de ambe secse.

Acțiunea se petrece la București. Timpul:
sfârșitul secolului XIX.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Aerul de mahala este luat din scrierea D-lui
Marion: Viéța la Mahala. De a valma.

Voia de reprezentare se procură dela autor.

Adresa: Librăria Ciurecu, Brassó.

Tipografia CIURCU & Comp., Brassó.

70883

ACTUL I.

Odaiă mitocănescă. Un paravan așezat astfel, ca să se pótă închipui un pat în dosul lui și tot o dată să se pótă vedea jos la timpul său o părechie de cisme mari. Masă și scaune, ușe, ferestre. La ridicarea cortinei Manda și Zoicuța șed dinaintea mesei cu o ólă mare în drépta Mandeii.

SCENA I.

Manda. Zoicuța.

Man. Eú una imi petrec mai bine la viia mea.

Zoi. Cum așa?

Man. Eac așa! Aerul e mai priincios acolo de cât aici. Apoi și zăcătórea cu vinul hiert e mai la îndemână. (Bea din ólă).

Zoi. Uuiiu măicuță dragă! Mai lasă-mi și mie.

Man. Nu te teme Zoicuța, mai e de la Dumnezeu. (Îi dă óla).

Zoi. (Bea din ólă). Dacă ași putea să tot torn, să torn, să nu mai iaú óla de la gură un ceas măcar... îi dar bine ar mai fi, dar nu 'ncapе în mine și pace.

Man. Și eă ăic ca tine Zoicuță dragă. Tu te potrivești la fire cu mine, nu cu frate-tău Guță. Nu știu cui dracu îi sémână, de nu-î place cheful, căci tat'-tău, Dumneăeă să-l ierte, era mai abitir de cât noi.

Zoi. Va fi sémânând cu fratele D-tale, care era să îmbrace rasi, dacă nu muria.

Man. Adicățiile creăi, că Todose, fiă-î țărina ușoră, fugia de beutură, fiind-că voia să se călugărescă? Da nu ști tu, că tocmai de dragul beuturii a rămnit după rasă.

Zoi. Fiă că face.

Man. Hai să dăm un tabinet Zoicuță (Scote cărți din buzunar).

Zoi. Hai mamă!

Man. Dar adă óla să mai sorb una din ea. (Bea, apoi întinde cărțile spre Zoicuța). Na, dă tu întâiu.

Zoi. Ba lasă mă să-mi stropesc încă o dată măseaua. (Bea, apoi ia cărțile și ie amestecă). Și adică creăi, că vei avea noroc, fiind-că începî jocul ca protos; bine-ți mai pricepi interesul măiculiță.

Man. Interesul pórtă fesul.

Zoi. Că bine ăici, étă că-mi ștersei birlicul.

Man. Dar ți-am lăsat conțina a mare... na, ai luat-o cu decele de spatiă și ai făcut și tabinet.

Zoi. Apoi decum cântă Ungureni, s'a întors frunza pe teŭ și-ți merge mai reŭ, veđi și conțina a mică e a mea și . . . încă un birlic . . . tabinet.

Man. Câte ponturi numeri.

Zoi. (caută în cărți). Taman 12, dar D-ta?

Man. Eŭ m'am ales numai cu un birlic, da nu face nimic, până la 31 ponturi te mai pot ajunge, să-ți iaŭ caimacul.

Zoi. Veđi să nu-mi rămâie mie caimacul, ba și zêrul. Nu ți-am spus. Fura, fura. Dă-mi bobii, că am câștigat.

Man. Na-ții. (Îi numără nisce bobii). Să mai sorb una din olă, dori de voi avea apoi mai mult noroc.

Zoi. Veđi să nu-ți beai și puținul noroc, pe care-l mai ai. Ear am făcut 11 ponturi.

Man. Nu-i lucru curat, deŭ nu.

Zoi. Mă mir maică, cum de nu i sê urășce lui Guță, să tot alerge după fasolita de Sia a chiaburului Rogojina. Vorba ceea, gēba vii, gēba te duci, numai rupi nisce papuci.

Man. Ce te uiți așa?

Zoi. Lasă asul, dă-l încóce,

Man. (Restită). Ce as?

Zoi. Ei birlicul, care l'ai pus în cărțile D-tale.

Man. Eŭ birlic?

Zoi. Da, D-ta!

Man. N'am luat nici un birlic.

Zoi. Par'că n'am vădut eū!

Man. N'ai vădut bine.

Zoi. Ba am vădut.

Man. Ba nu.

Zoi. Ba da.

Man. Ba nu! (Infuriată îi dă o palmă).

Zoi. Așa mămă, mă pălmuesci pentru nisce bóbe.

Man. Eșitu mi-ai din casă.

Zoi. Nici nu este casa D-tale, e a lui Guță.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SCENA II.

Precedentele. Miai.

Miai (cam în două părți). Ce e gălăgia asta?

Zoi. Ea veđi, maica mī-a tras o sfintă de palmă.

Miai. Pentru ce?

Man. Pentru că m'a făcut óță.

Zoi. Am đis, că a pus la o parte un birlic, n'am đis însă că e óță.

Man. Tot atât. Cărați-vē din casa mea!

Miai. Ho, ho, lele sócră! nu te înferbēnta ca neamțul de bere. Noi suntem chiriașii lui Guță. îi plătim năiem, până când D-ta șeđi de pomană la el și totuși vreai să faci pe stăpina.

Man. Afară cu voi, ori de unde nu... ,

Miai. Ce, de unde nu?

Zoi. Hai, luați-vă de păr.

Man. Vedeți madaramă, de bărbatu-tău, că a luat luleaua neamțului.

Miai. D'apoî D-ta? Ești mai călită de cât mine.

Zoi. Sciî ce frate, s'o lăsam încurcată, voi descurca-o eă.

Man. Ce vreaî să descurci?

Zoi. Vorba vine. Ședî colea omule și mai resuflă puțin, căci nările-ți zvăpăesc', ca și coșul unei locomotive.

Miai. (șede jos). Bine dicit, să sed, că-s obosit. Al dracului Guță, mai are de furcă să închine la Tei și după ce-o isprăvi cu închinatul, va trebui să se mai oprască și la porțița Siî, nu va veni dară așa de grabă, căci de, n'ași vrea să dea aici peste noi. Sciți, că nu-i place să-i înfectăm odaia, cum dicit el.

Man. Tocmai d'aia ar fi mai bine, dacă v'ați căra d'aici.

Zoi. Lasă, că vom merge noi, când vom merge, nu ne zori așa, căci nu-i bine. Ci potolesce-ți artagul cu vin hiert. (La o parte). Las c'o să-mi plătesci D-ta palma.

Man. Că bine ȃic! (Bea).

Mia! Femeea tot femeie r m ne. Auđi colea să bea! tu vin hiert, p n  ce nu mai scii să ȃic! optspredece. Mă mir, că nu vă vine gr t .

Zoi. Ő'apo! dacă ne vine, ne lecuim cu o ȃiuculan . Dar D-ta cu ce te pođi lecul, dacă-đi să pl c  de ȃuic .

Mia! Să m! să plece mie de ȃuic , ho, ho, scii că eđti hazlie Zoicuđ  fa. Mamă s cr , mă mir că te-ai putut sup ra pe fi -ta, c t este de hazlie.

Zoi. Da, sunt hazlie, să vedeđi numai ce haz am să vă fac ađi. Dar de D-ta im! place una.

Mia! Numai una.

Zoi. Fi  Ői mai multe, dar mai ales im! place de D-ta, că ȃuica te face drăgăstos.

Mia! Sunt om fain, nu-l aŐ ? Nu-m! perd vremea cu mojicii. Credeđi, că vin drept din vr'o c rcim . AŐi, ba. Pe drum venind m'am incurcat de o pustie de cafenea Ői am jucat vr'o două partie, câte două ȃuici una, dar am beut mai mult de bucurie, că am un cumnat, căruia i s'a dus vestea.

Man. Da făcut-a vr'o ispravă Guđ  de ȃic! că i s'a dus vestea. Tocmai Guđ ? ... par' că n'aŐi putea să cređ.

Miai. Apoi de... a făcut ispravă... ci nu cum crezi D-ta, căci să stea în rënd cu noi cestilalți la bętură nu-ı în stare, dar... al dracului băiat.

Zoi. Ce a făcut? Ci spune de!

Miai. V'ați mirat și Dv. ca și mine când l'ați vęduț că vine cu o bicicletă...

Man. Mirat deș? Păi nu este gólă nebunie. El, calfă de zidar.

Miai. Șepte meșteri mari, calte de zidari...

Man. Fă bine și ține-ți flénca când vorbesc eș. Guță n'are lipsă de comeduinea de bicicletă pe care a dat atâți mari de bani. Vara, când ar putea să umble pe ea, e la lucru, érna nu-l lasă drumurile cele rele.

Miai. Dacă ar sta tótă vara numai din țile de lucru, ar fi cum țici D-ta.

Man. E gólă nebunie țic eș.

Zoi. Aici are dreptate mama.

Miai. Ba n'are. Guță a sciut ce face, și-a ajuns scopul, atâta și pace, orı îi trebuie omului mai mult de cât atâta, adică să-și ajungă scopul?

SCENA III.

Precedenții, Sia.

Sia. De Guță vorbesci, nu-ı așa? Până să-și ajungă scopul, mai are de furcă D-lui. Nu-ı a casă?

Zoi. (La o parte). Ce vânt a mai bătut-o și pe asta aici?

Man. Faină trebă deș, ba să mai dici. Lumea pe dos, acum fetele vin în casă la flăcăi, nu merg ei în casă la ele.

Sia. Las' c'o veni, las' c'o veni, mai târdior. Nu m'am putut răbda să-l aștept, am să-î spuî o vorbă. Tat'-meu e supărat de mama focului pe D-luî.

Zoi. Asta o sciam și fără să mi-o fi spus D-ta.

Sia. De unde ați aflat, de la nea Miaî?

Miaî. Ași, tocmai eram să li-o spun când întrași D-ta pe ușe.

Man. D'apoi chiaburul tat'teu să nu-l vedă în ochi pe Guță, asta o scie totă mahalaua.

Sia. N'am venit eu dora să vă spuî istoria cea vechiă, ci ceea ce s'a întemplat, nu mai de mult, de cât chiar ađi.

Zoi. Ce-a fost?

Miaî. Ci isprava de care i s'a dus vestea lui Guță.

Man. Dacă n'ar sta Sia înaintea noastră și n'ar vorbi cu noi, așa dice, că a furat-o Guță.

Zoi. Ar fi în stare s'o facă, după câtă minte are.

Sia. A făcut el și mai mare prostiî.

Man. Dar aici în vecin cu voi, unde te-ar fi putut ascunde, fără să te găsească tat'teŭ numai de cât? Ba d'asa învâlmăşelă îl va feri d'ora D-deu.

Sia. Ore n'aşi fi vrednică d'asa ceva. Nu-s destul de scuturată? Tată-meŭ nu-i chiabur?

Man. Scuturate-ar să te scuture. Ce-mi foloseşte mie că tat'teŭ e chiabur, dacă nu vrea să scie de d'al de noi.

Sia. Las' că să va schimba tréba peste puţin. Până acum mă cam îndoiam, îl credeam pe Guţă pré cum se cade, pré aşeşat.

Miaï. Cum am dice papă lapte,

Sia. Cam așa ceva. Dar isprava sa de ađi...

Zoi. Ci spuneți o dată, ce minune a să-vârşit Guţă.

Sia. Apoi să vedeți. Tat'meŭ...

Miaï. Nea Petre Rogojină are o iepă și o fată, ori o fată și o iepă, după cum vă vine mai bine.

Sia. Spui D-ta, ori spui eŭ?

Miaï. Bine, spune dar tu, fă, căci mie mi s'ar usca gâtlejul și ca să-l ud acum, aşi trebui să beaŭ vin hiert, Dómne fereşce.

Man. Că nici nu mai este în ó ă.

Zoi. Ce, d'or n'eî fi goliş gogiŭ gugiamita ólă;

Man. Las că a mai rămas în zăcétore.

Sia. Ei vreți să auziți de Guță aū ba?

Man. și Zoi. Vrem, vrem.

Sia. Eapa tat'meū e vestită.

Zoi. Bună óra ca și fiã sa!

Sia. Ce, dór îți pare rău lelița.

Zoi. Ba nici de cum și fă bine, slăbesc-mă cu lelița, că nu-s dóră cu vr'o sută de, ani mai mare de cât tine.

Sia. Ei bine frate, nu te supăra! Credeam să-ți dau cinstea.

Zoi. Îți pré fórte mersi d'asemenea onoarie

Mia! Ci spune Sio, ori spusul eū.

Sia. Cunoșteți și Dv. pe Despa épa tat'meū. pe care o gătim cu pompóne în tóte părțile și-i împletim cóma și códa cu pamblici în tóte fețele de-ti ia ochii, nu alt ceva, așa de mândră este Despa. De trei țile tata i-a dat orzul amestecat cu ovės, ca să fiã iute, căci sciți Dv, are obiceiū s'a încure cu caii celor latți creștini la Tei și, de trei ani Despa a luat premn întâiū și nu voia nici astăzi să remâiã mai pe jos.

Zoi. Ha, las că sciū ce-a făcut Guță! A întrecut pe Despa vóstră cu bicicleta sa, bată-i să-l bată norocul.

Miai. A întrecut-o de i-a mers vestea peste toate mahalalele Bucurescilor.

Man. Dór nu vor fi dat premn întâiū bicicletei?

Sia. Ași, ba. Dar Despa s'a speriat, când a trecut Guță cu róta și așa i-a luat-o roibul lui Cristache pe dinainte. Nécaz pe Niță Trandafir, care călărea pe Despa, dar mai nécaz pe tat'meū.

Zoi. S'o fi supérat pe Niță și n'o mai fi vrënd să te dea după el.

Sia. Tot ce se póte, dar pe Niță nu s'a supérat atât de mult ca pe Guță, da nu face nimic. Asta a fost numai începutul sfêrșitului. Guță are să facă o ispravă și mai mare și să scoțā din șea pe Niță.

Miai. Da scie călări Guță.

Man. Cum să nu scie, d'apoi nu este fiū de căruțaș? Când era băiat, îl mai puteai lua de pe cal? Inșă vorba Siī, că va scóte pe Niță din șea, nu o pré înțeleg. Ai cumva de gând să îndemni pe tat'teū să dea pe Despa vóstrā pe mâna lui Guță.

Sia. Mai curënd l'ași putea îndemna să-mē dea pe mine după D-lui, decât să-l vedā călare pe Despa.

Zoi. Cum vrei să faci darā?

Sia. Veți vedea Dv. cum și cē, acu nu vepot spuue nimic.

Man. Ci spune de.

Sia. Ei dórã sã vë bateți joc de mine, cum ați făcut când ați dis, cã ar fi fost o prostie sã mē fure Guțã de la tatã-meu.

Zoi. Am priceput. Dacă nu a furat pe fata, o sã fure pe épa.

Sia. Vai de mine unde te duci cu gândul. De ce s'o fure, ce sã facã cu Despa?

Zoi. Sã ia vr'un premn întâiu, sã îmbuneze pe tat'teu, sã scotã pe Nițã din șea cum singurã ai dis. Gura pécãtosului, adevérul grãiesce.

Sia. Da cu minte mai ești. Sã-i spunei lui Guțã, când o veni a casã, cã-l aștept la puț, sã-i șoptesc o vorbã în umbra salcîmului. (Ese).

SCENA IV.

Precedenții, fără Sia.

Zoi. Eacã na, maica a adormit pe scaun, mai aștept puțin pân va însera mai bine.

Miaï. Ad' laba fa.

Zoi. Ft.

Miaï. Ei! Ad'de!

Zoi. Ici.

Miaï. (Së repede la dēnsa și së 'ncercã s'o ia de mână. Zoicuța 'și le ascunde subțiorii și le ține strânse acolo). Ci ad' laba fă, ce te mai fasoleşti acu?

Zoi. Nicî mórta! (Scrâşnesce din dinţi).

Miaî. Ad' laba fă, că te lăbuesc.

Zoi. Ba, vei lăbul pe tat'o.

Miaî. (O sgaltină). Fă... fă...! Dă laba pân' te rog. Nu mă face, să-mî ies din ţîţini! C'apoi scii!... Te joc polca lui Pisălog.

Zoi. Păi așa ești D-ta, așa te-am pomenit, așa ți-e firea. De când ne-am luat împreună, ești am făcut toate gusturile și D-ta nicî unicu.

Miaî. (Incrementit.) Cum, nicî unicu?

Zoi. Păi da, dusu m'ai D-ta undeva, făcutu m'ai și mie vr'o plăcere? Nicî atât. (Ducendu-și mâna la gură, troznește de dinți unghia degetului celui mare).

Miaî. Păi, bine fă, cum nu te'am dus? Să-ți fiă rușine să dici vorba asta, că te bate D-deu. N'ai fost cu mine la Tei, la Moși, la Zaana. N'ai petrecut cum am petrecut și ești?

Zoi. Îți forțe mersi d'asa petrecere.

Miaî. D'apoi la câte nunți nu te-am dus! La câte cumetrii nu m'ai fost!

Zoi. Îi, am fost. Da D-ta ai luat luleaua ne-amțului și ești am rămas ca o próstă între oameni. Toată lumea petrecea, numai D-ta dormiai dus!

Miaî. De ce n'ai dormit și D-ta?

Zoi. Bravo! bine m'ar fi stat, Deu n'am ce dice. A trebuit în tot de-a-una să mă țin de D-ta, să te scol și să te duc a casă ca p'un olog, ca să nu dormi prin bordeele streine... Mereu dormi... Nu te mai saturi de somn. În toate serile te culci cu găinele.

Miai. Scii că m'e poftă să mă trântesc coala în patul cel môle a lui Guță.

Zoi. Să nu care cumva!... Nu schimba vorba, ești îți spuți de lume, că petrece, D-ta tronc mătușe să te culci.

Miai. Ei, cum petrece altă lume mai bine. de cât noi?

Zoi. Uite la cumetra Stana, bărbat-so stă mai reu ca D-ta, și tot a dus-o de două ori la fiatru. Dar D-ta dusu m'ai măcar odată?

Miai. Păi nu te-am dus la Voivodu?

Zoi. Ce spuți frate! Acu un an. Îți prea foarte mersi. Eu te 'ntreb dacă m'ai dus în anu ăsta. Uite, cumetra Stana a fost de două ori la Fata lui Niță.

Miai. D'aia îmi latră până și câinii marșul din Fata lui Niță.

Zoi. Ci-că-i o minunație. Nu s'aude suflorul de loc și jocă numai muscali.

Miai. Muscali? La muscali nu te duc leică.

Zoi. Ei vedeți! Faceți acu pe prostu. Te faceți că nu pricepi, că iia sunt afteori și nu muscali. O faceți asta numai așa, ca să nu-mi faceți și mie un gust. Auzi D-ta, un om ca el, să nu-și ducă nevasta la fiatru. S'o lase să ridă toate madaramele de ea. S'o facă prostă, tontă, mai știu eu ce! Ptiu. Mi-ar fi rușine d'asa ceva. Da să vede c'asa am avut eu parte, așa am fost ursită. Of Dómnne, Dómnne! De ce nu mă ia o mórte, ca să scap o dată d'asa viață păcătósă. (Plânge cu hohot).

Miai (silindu-să a o înhața de mâni, cu voce înecată de lacrimi). Ei, tacți, neică, nu mai plânge... Las că te duce nen'-to la fiatru.

Zoi. Deu, mă duci?

Miai. Te duc.

Zoi. Când?

Miai. Sâmbătă.

Zoi. La fata lui Niță?

Miai. La fata lui Niță? Da tu-mi dai lăbuța?

Zoi. Na ți-o. Și pă d'asupra-ți făgăduesc, că Duminecă, ori al-dată, voi sta de pază, ca să-ți faci pofta și să te lungesci o dată colea în patul cel móle a lui Guță.

Miai. Ihaha, fain, tain de tot.

Zoi. Tacți nu striga, că scolți pe maica.

Miaî. Ş'apoi.

Zoi. Vreaû s'o deştept eû după cum mî-am pus de gînd. Haidem, da calcă încetinel.

Miaî. Ce vreaî să faci?

Zoi. Să-mî resbun puţin de palma ce am mâncat.

Miaî. Nu ți-e frică că te-o bate Dumnedeş, dacă te atingî de maică ta.

Zoi. N'am să mă ating de Dumniai-ei, am numai s'o speriu din somn, atît și nimic mai mult. (Es amêndoi).

BCU Cluj / CC-BY University Library Cluj

SCENA V.

Manda, mai pe urmă **Guță.**

Man. (Tresare din somn). Am visat orî e aieva. L'aû prins vardiștii pe Guță. . . A furat épa lui Rogojină. . . Sia i-a țênut calea cu bicicleta. . . Despa s'a speriat de ea și l'a trântit pe Guță în mijlocul drumului, unde era noroiul mai mare. Ba nu étă-l.

Guță. Iar v'ați aședat la mine, de ați jucat tabinet și mi-ați infectat odaia. De altă dată n'o să mai las cheia sub prag.

Man. Și vreaî să stai a casă, până ce-ți vom mătura, ți-om face patul și vom griji tóte la loc.

Las că-î bine așa cum e. Dacă așî fi silită să staū mereū în fundul curții, așî muri de urât. D'aici însă de la tine, mă pot uita prin geam cum trece vine lumea p'în mahala.

Guță. Da mai des te uiți în fundul olei cu vin hiert.

Man. A fost Sia aici, vrea să-ți spuiă o vorbă la puț în umbra salcîmului.

Guță. Mersi maică, Sia mî-a și spus vorba.

Man. Ascultă dragul mamei... nu te încurca cu dînsa, îmi pare viclénă ca un șérpe, să nu care cumva să te învețe a face rele. Am visat cu tine și cu ea, dar n'am visat bine și scii că visele mele, să cam împlinesc.

Guță. Mai ales când le scoți din fundul olei.

Man. Ba nu puiule... Ferește-te de Despa... are să te trântéscă.

Guță. Dacă nasul nu mi-ar miroși ce mirósă și dacă ochii-mi n'ar vedea în ce hal ești mamă deū așî crede, că ai audit vorba ce-mi spuse chiar acum Sia la puț.

Man. No veți că umblă să te încurce șérpóica.

Guță. Bun e Dumnedeū maică și mă va ajuta, să-mi împlinesc dorul.

Man. (Dă cu bobii). Ean să ved, ce ȃic și bobii.

Guță. ȃic bine, nu-ı așa maică.

Man. Inima mă trage să-ți spuı, că ȃic reü, dar minciuna pute.

Guță. A bravo, bobii sunt de partea mea, care va să ȃică, o să am noroc.

Man. De, mai sciü și eü ce să cređ, visul spunea de reü, bobii de bine.

Guță. De astă dată bobii 's mai cu minte de cât visul D-tale.

SCENA VI.

Precedenții. Niță.

Niță. (Beat intră cu-o măciuca în mâna). Bună séra musu, bună séra madaramo.

Guță. Ce poftescı?

Niță. Poftesc? Hain? Poftesc... D'apoı ca vecin ce am să-ți fiü, vreaü să-ți prezant salutările mele.

Man. Ai cumpërat vr'o casă în mahalaua nóstră?

Niță. N'am eü banı pentru d'al d'astea, nici nu-mı trebue. După ce-am făcut nunta cu Sia, mă mut în casele tat'-sëü, vecin cu Dv.

Guță. Mai bine lăsaı să ne faci vizită tot după nuntă, ne ai fi putut presenta tot o dată și pe cocoana D-tale.

Niță. Pré am fi întârziat căci. . . să stăm strâmbi și să vorbim drepti, Sia cam face nazuri. Am venit să-ți spuī, să nu-ī mai dai nas, ci să-ī dai pace. Înțelesu-m'ai. . . să-ī dai pace! Isprava D-tale cu bicicleta ți-a eșit pe dos, nu i-a plăcut chiaburului, nu, de fel, ba tocmai dimpotrivă. Dar nici mie. **Să** nu care cumva să te încumeți a-mī mai face așa ceva, c'apoī imī pare rău de cunoscință.

Guță. Ca să nu-ți pară rău de cunoscința mea, îți făgădusc, că voi face ce voi face, ca să nu mai aibi nici o dată să te plângi de bicicleta mea.

Niță. De plâns nu mă plâng, căci nu obișnuesc, dar étă ce fac. Te opresc a mai vorbi cu Sia, căci este logodnica mea.

Guță. Ai greșit adresa musu. D-ta n'ai voie să mă opresci de a vorbi cu vecinele mele. Mamosela Sia imī este însă vecină.

Niță. Vecină, vecină, dar sē va logodi cu mine.

Guță. Pe dată ce-mī va sosi biletul Dv. de logodnă voi crede, dar până atunci te poftesc să ieși afară.

Niță. Imī dai cu eși afară musu. Aștéptă, că ne vom răfui noi amēndoi împreună pentru acest atac de onoarie.

SCENA VII.

Precedenții. Miai. Costache.

Miai. (Cu un revaș în mână). Uite Guță, Domnul epistat, care este de față, mî-a adus tam ni sam o cetăție. Cetesce-o nițeluș, ca să mă dumeresc.

Guță. (Ia citația). Ean să vedem. (Cetesce). Individul Miai supranumit Popa locuitor la Nr. 3 din strada pumnului, mahalaua cotelor, este citat să cumpăra joi 22 ale corentei orele 9 dimineta la Tribunalul corecțional secția șesa, înculpat pentru furt.

Cost. (Arată spre Miai). D-lui este înculpatul?

Miai. Păcatele mele, aici mă numesc individ, aici înculpat.

Cost. Nu mai lungi vorba D-le, ci pune-ți iscălitura pe revașul de primire, ca să-mi ved de trebă.

Miai. Să puî, să puî, dar nu aici, căci n'avem nici sticlă nici paar, voiam să dic nici cernelă nici condei, ci să mergem la cofetăria lui Tanase.

Niță. Dacă-i vorba de asemenea iscălitură merg și eu la cofetărie, de... pôte va fi de lipsă să-i duc mână lui nea Miai.

Cost. Nu mă împotrivesc cătuși de puțin la asemenea iscălitură. Haidem Domnilor.

Miaï. Mai zăbovesce puțin Domnule ipistat, să mă dumiresc nițeluș. Pe cetăție este scris a cumpara, orî n'am auđit eũ bine.

Cost. Ba bine ai auđit cum-pa-ra.

Miaï. No veđi, vorba asta imi stă în gât. De bună sémă e vr'o grozăvenia pămêntului, mai scii ce comediune. O să mă frăiléscă rău la tribunal.

Cost. A cumpara va să ăică, să te prizanți.

Miaï. Tóte bune, acu-s dumirit de vorbă, dar de ce procest pentru furt. Da hoț sunt eũ?

Niță. Mie unuia nu mi-ai fura nici o dată nimic.

Man. Cin' te întreabă? Ginere-meũ hoț? Nu să póte.

Gută. Daũ garanță pentru cumnatu-meũ.

Cost. Ți-e cumnat? Ai să ăici mă port garant, înțelesu-m'ai, da asta nu-I tréba mea. Vin de iscălesce Domnule.

Miaï. Incă nici nu mi-ai vėđut iscălitura și-mi ăici Domnule, mai târđiũ imi vei ăice Măria ta, uitând cu totul că sunt individ și inculpat.

Cost. Totul atérna de la iscălitura D-tale.

Miaï. Dar n'ași putea să scii, d'acum ca ce lucru să fi furat eũ?

Cost. O bute de dinaintea prăvălii lui Chiriac.

Miaî. Pentru odorógă aia, pe care am luat-o mai mult de glumă, ca să-î fac în necaz lui Chiriac, care m'a scos cu huidum din cârcima sa. Pentru nimica tótă, să mă duceți la tribunal?

Guță. D'apoi Chiriac a făcut chiar haz când i-am spus cu ce chin și vai a adus Miaî butea până 'n curte la noi și dicea, că va trimite după ea...

Cost. Nu l'a lăsat colegul meú Radu.

Miaî. Aha, d'acolo-mi vine acéstă comediune? Vrea să mă dichisescă Domniasa ipistatul Radu, fiindcă nu i-am cinstit mai de ună ȕile onoaria c'o țigariă. Dar butea e în curte, am să i-o trimit numai de cât înapoi lui Chiriac și să-mi dea chitanță, să mă scape.

SCENA VIII.

Precedenții. Zoicuța (întră speriată).

Zoi. Mamă, Guță, Miaî, ómeni bunî, mirósă a pârjol. Nu miroșiți și Dv.

Toți. (trag din nări). Ba ei... arde! unde-î focul?

Man. (cătră Niță). Ai dat foc caselor, ia-l D-le, ipistat și du-l la tribunal.

Niță. Să nu care cumva.... fără mandat de aducere...

Guță. Ce mandat? Las că te duc eu și ți-o arăta eu ție, cum ai să mergi cu mine fără nici un mandat de aducere.

(Să face o zare roșie).

Zoi. Arde, foc, săriți ajutor.

Miaï (cătră ipistăt). Ci ia-l d'aici pe acest tăciunar.

Cost. Păi... dacă l'ași fi prins în flagrant, dar așa... fără mandat d'aducere, ar fi în contra legii.

Miaï. Ia-l de o mână Guță, eu-l apuc de cealaltă, să-l aruncăm în văpaie.

Niță (ridică măciuca). Indrăzniți...

Man. Vai de mine unde-î scapa, ca să fug, unde-î fuga, ca să uș... unde-î, unde-î (fuge de colo până cole).

Zoi. Ha, ha, na veđi scapa asta, fuga asta, ușa asta este pentru palma ce mi-ai dat, suntem fit.

Niță (arată spre Zoicuța). Eată cine a pus focul, aruncați-o pe ea în văpaie.

Zoi. A fost numai o odorogă de bute, nici nu voia să ia foc, până ce n'am turnat petroleu peste ea. Eată s'a stins.

Miaï. Butea lui Chiriac? Ai ars butea lui Chiriac nenorocit-o? Acum tot o să mă frailască rău la tribunal.

Cost. Norocul Dv. ca s'a stins văpaia. Dacă mai ținea nițeluș veniaū pompierii și vë dărima casa.

Zoi. Ptiū drace, la asta nici nu m'am gândit.

(Së face éráși o zare).

Guță. Haidem să stingem de grabă.

Tablou. Cortina.

ACTUL II.

O grădină poporală.

SCENA I.

Flecăi. Fete, mai târziu Niță. Petre.

I. flec. (zmucesc unei fete batista din mână).

I. fată. Dă-mi batista, că te ia dracu.

I. flec. Oleū!

I. fată. Dă mi-o (alérgă cu pumnul întins după el, care fuge riđënd din tótă inima).

II. fată (trece mâncând simburī).

II. flec. Dă-mi și mie fă.

II. fată. Mașir că nu-s pentru tine.

II. flec. (riđënd). Nu să đice mașir fa, ci marș.

II. fată. Hai de, tă-ți cu alta de vorbă

(Ese, flec. după ea).

III. și IV. (fată trec țênëndu-să la braț).

Flecăi (le urmăresce aruncând cu mizilic în ele).

V. flec. (dă cu cotul în o fată).

Fata. Ce mă, ești chior?

V. flec. Ei, așa!

Fata. Mitocan, tot mitocan.

V. flec. Ce mai faci soro meo?

Fata. Ba frate cu dracu să te ia (Ese; flec. după ea).

(Petre intră urmat de Niță).

Petre. Sciam eū că pe dată ce mă va zări, să va lua după mine.

Niță. Ce te vîri unde e lumea mai dêsă, de pare că vreaî să te ascundî de mine.

Petre. N'asî scîi pentru ce?

Niță. Dar pe Sia unde ai lăsat-o tată socrule?

Petre. Hain?

Niță. Te întreb de Sia, tată socrule.

Petre. Ți s'a siit cu Sia, ér socru ți-e dracu.

Niță. Așa nu mi-ai vorbit nicî o dată. De ce ești supêrat pe mine.

Petre. Fiind-că mai ai nas să mă întrebî de Sia și să mă socrescî.

Niță. Naaas? Dar n'am intrat în cheltuieli pentru Sia și nu sunt formele băgate în tribunal?

Petre. Tréba D-tale musu. Dacă voiaî să te ginerescă Petre Rogojină, nu trebuiaî să-l faci de rușine la Teî.

Niță. Bine sciî D-ta, că afurisitul de Guță Cârnul cu batjocura lui de bicicletă a fost de vină

Petre. Guță e flăcău harnic musu! Mi-a câștigat cu Despa mea premn întâiū la Pantelimon, audit-ai musu, la Pantelimon și încă ași putea dice, fără de voia mea, căci decă m'ar fi întreat, tare mă tem, că l'ași fi sictirisit și rău ași fi făcut.

Niță. Ba n'ai fi făcut nici un rău. Dar bine că sciū toate tirtipurile aceluî blăstemat. D'abia am apucat să mă întâlnesc cu D-ta, să-ți deschid ochiî.

Petre. Tu să-mi deschidî ochiî, bre, bre. Adică am adormit din picioare, sunt un motoflete?

Niță. Sciî pe ce preț ți-a câștigat Guță premn întâiū la Pantelimon.

Petre. Pe ce preț musu. Pe prețul că a tost îndrăzneț, harnic și voinic, musu.

Niță. Nu mă tot musuli nene Petre, c'apoi îmi pare rău de cunoscință.

Petre. Mie nu mai puțin de a D-tale.

Niță. Când ți-a adus érašî a casă pe Despa, uitatute-ai la urechia ei?

Petre. Nu m'am uitat. Nu sē mai trag caiî de urechi cum sē făcea mai nainte, asta s'a păstrat acum pe séma măgarilor, înțelesu m'ai musu.

Niță. Vêd bine, că-ți çade greũ a te lăpêda de mine, căci numai ca să-ți ascunđi buimăceala, ești atât de . . . mitocan, cum nu ai mai fost nici o dată.

Petre. Și dacã sunt, ce-ți pasã.

Niță. Dacã ñici, cã nu te-ai uitat la urechia Despei nici nu scii, cã Guțã i-a pãrjolit-o cu o bucățicã de escã aprinsã, care ardea nãdușitã, cãtã vreme alergã épa, ș'o făcea de mânca pãmêntul de turbare.

Petre. Tréba lui.

Niță. Si a D-tale.

Petre. N'ăși scii pentru ce.

Niță. Pentru cã Despa e a D-tale.

Petre. Ei, ș'apoi?

Niță. Sê va prãpãdi.

Petre. Nu-mi pasã. De alergat și așã n'o sã mai alerge. Cãci nu va mai fi cine s'o cãlãrêscã. Nu-i obiceiũ pe la noi ca ómeni însurați sã cãlãrêscã la încurare. Guțã sê va însura, îi dau pe Sia mea de nevastã. No, acu ți-am spus-o, acu scii, acu slãbește-mê și veđi-ți de trébã.

Niță. Tréba mea tocmai lîngã D-ta mê opresce chiaburule. Cãci trebuie sã-ți spuĩ, cã-ți faci pécate cu mine, ba chiar pécate cu fiã-ta.

Petre. Nu mă sperii tu pe mine cu d'al d'astea.

Niță. Guță e un calic.

Petre. Cu zestrea ce voi da, Siî, pôte trăi o părechie de ómenî în buna ticnă.

Niță. Veî perde și premnul de la Pantelimon.

Petre. Să-l perd nu sê pôte, l'am grijit bine în fundul lăđii.

Niță. Te faci, că nu mă pricepî. Nu scii D-ta, că premn luat cu tirtip să ia înapoi.

Petre. Tirtip?

Niță. Orî chițibuș orî calpuzărie, orî înșelăciune, căcî cuvêntul dol, cu care a numit Domnul Pavel Pêrsac sprintenirea Despei, nu l'ai pricepe.

Petre. Ai vorbit cu avocatul Pîrsac, despre tréba asta?

Niță. Vorbit deũ.

Petre. Adică mă ameninț cu tribunalul.

Niță. D-ta đicî, nu eũ.

Petre. Prostul de mine, cum m'am speriat și la cele din urmă nici nu e adevêrat, chițibușul D-tale cu éscă.

Niță. Dacă nu cređi, du-te de veđi.

Petru. Mě duc, mă duc.

Niță. Și de va fi cum am đis eũ, înapoiazê-te aici, ca să ne înțelegem.

Petre. Te am înțeles de acum, dar să dea Dumnezeu să fiă cum gândesc eu, nu cum gândesci D-ta. (Ese).

SCENA II.

Niță, mai pe urmă **Costache.**

Niță. Bine că-mi veni a minte să-l fac să înțelegă, ca și când ași fi vorbit cu Pêrsac, de care să teme totă mahalaua, mai tare de cât de tribunal. Cum l'ași putea îngrozi și mai mult pe chiaburul meu, căci cu atâta nu s'ajunge, ca să-l fac să se lapede de Gută, afuritul de el. Ha, étă ipistatul cel de ună țile, cred că mă voi înțelege cu el. Nu-î tocmai un om tare cu minte, dar totuși pricepe îndată, ce aștepti de la dînsul. Acum să mă fac eu prost, să-l ridic în slavă, să-î dic comisar. (Merge spre Costache). Pardonisélă, ești dă servit, Domnule comisar?

Cost. Norocul tău că sunt și nu-mi-e ertat a face gălciavă, căci deșu altmintrea ți-ași arăta eu ție, să-ți bați joc de un om al secții.

Niță. Da ce D-le, nu ți-am vorbit cu destulă supunere, nu ți-am cerut mai întâiū pardonisélă.

Cost. Nu-î vorbă de astă, ci-î vorbă că mă întrebași; dă servit, D-le comisar. Ai orbul găinei?

Că-ți doar nu mă veți pentru întâia oară, bine știți ce sunt, m'ai văduț când am adus cetația lui Miai Popa.

Niță. Bine știți, nu te-am recunoscut îndată. Să nu-ți fiă cu supărare dacă ți-am dis comisar, ce nu este, va fi.

Cost. Va fi, va fi, cum să nu. Of, of, de nu m'ar fi persecutat toți Domnișii prefecti... și albi... și roși și stacoji și cum le-a mai dis după vreme toți pe rând, făgăduindu-mi, că având în vedere serviciul meu o să fi înaintat subcomisar la prima vacanție. Dar vacanțiile trec mereu și eu tot ipistat rămân.

Niță. Când am avut onorie a-ți face cunoștința, la cofetărie, ba nu, la Guță Cârnu, pare că erați mai scump la vorbă.

Cost. Scump la târîte și ieftin la făină. Așa e ziua de azi. Dar veți, eu nu mă mihnesc nici de cum, că nici unul dintre domnișii prefecti nu s'a ținut de cuvânt, căci am văduț eu mulți d'al de istia ș'o să mai ved, căci așa e pilda: apa trece, pietrele rămân.

Niță. Ai dreptate Domnule ipistat.

Cost. No veți așa, acum îmi plac, d'acum înainte nu ți-o lua-o în nume de rău, dacă-mi

vei mai dice, dă serviț, D-le comisar. căci sciū de glumă, și de la prieten primesc.

Niță. Mult îmi pare bine, că ai să-mi fi prietin.

Cost. Și ca la un pretin ți-o spune, ca să aflī și D-ta, de ce mă polecresce cu vorba aia: dă serviț, Domnule comisar.

Niță. Dacă sciam că e o polecră, crede mă, că nu te întîmpinam tocmai cu așa ceva.

Cost. Și veđi, polecra asta mī-a rămas de când am perdut o dată țignalul. Intr'o séră de érnă eram dă serviț. Zăpada sărutase cu mare dragoste pămêntul și gerul strângea în spate și făcea nasului poftă de strănutat. Ca să mă mai încăldesc puțin, intraī în cărcimă și ceruī în dorul lelei un rom, sciī D-ta ca să-mi ție de urât. Pe semne că urâtul n'a vrut să fugă de mine multă vreme, căci nu sciū cum și ce fel, dar am audīt spunênd, că m'ar fi luat inspectia din mijlocul zăpăđii, Ceea ce sciū este, că mă pomeniī pe canapéua dela secție și făcênd socotéla mă pă-trunsei că era a două đī.

Niță. Al dracului rom să te trântésca așa de afund în zăpadă.

Cost. Nasul meū, veđi-l acum cât e de frumos roșu, luase un culior pembe, iar țignalul —

închipesce-ți prîetene — perise d'aici de la pept, unde-l purtam și-l port atêrnat de gât. Astă lipsă mē supēră de foc, și începuî să strig, să sbier. că mi s'a furat țignalul. În năpădăile mele începuî să trântesc registrele din secție și cine scie unde ași fi ajuns cu nēcazul, dacă venirea comisarului nu mi-ar fi potolit mânia. Da ce faci Costache? mē întrebă Domnul comisar. — Sunt dă serviț, D-le comisar. — Sē vede... Da azi nópte? — Am fost dă serviț D-le Comisar. Da țignalul Costache. — Dă serviț, D-le comisar. — Unde? -- Nu sciũ, da e dă serviț, D-le comisar. — Ar fi bine să nu-și mai facă servițul prin zăpadă, că dă inspectia peste el. — N'o să mai facă, D-le comisar, las că-î fac eũ observație. — Bine Costache, să dea D-deũ. — O să dea, D-le comisar, că n'are ce face.

Niță. A, fórte bine, am înteles. Acu értă-mē Domnule Costache, să te întreb din noũ, dacă ești dă serviț.

Cost. Sciũ că mē superĩ. Nu ți-am spus că sunt.

Niță. Da, da mi-ai spus. Fă bine dar și spune-mĩ, când nu mai ești dă serviț, orĩ vorbind pe românesce, când ai rēgaz să poftescĩ cu mine, ca să golim un chiloman póte și douĩ de vin porfiriũ, pãnă ce vom cãnta:

D'ași mai trăi pân' la toamnă
 Leliță Ioană,
 Să mă plimb din cramă 'n cramă
 Leliță Ioană,
 Să frig vin să beaŭ păstramă
 Leliță Ioană.

Cost. Ori asta:

Aoleŭ m'am îmbătat
 Unde-î nevasta s'o bat,
 Peste ochi peste sprâncene
 Peste buze suptirele.

Niță. S'apoi:

Trage birja 'n pivniță
 Și butea 'n uliță,
 S'ași mânca zăpadă friptă
 Și mî-e dor de nea Mitică.

Cost. Scii că-mî placî frate. — De séră la 7 sunt limber dă serviț. Cum ți-e numele frate?

Niță. Pe mine mă chiamă Niță Trandafir.

Cost. Așa dară frate Niță unde să ne întâlnim de séră?

Niță. Aici în colț la Ienache.

Cost. Bine, pont la 7 voi fi acolo.

Niță. Adă mâna (își dă mâna). Cunoscî pe nea Petre Rogojină chiaburul?

Cost. Nu-l cunosc. De ce întrebî?

Niță. Pentru că așî voi să fiă și D-lui cu noi de séră la Ienache.

Cost. Dacă ți-e preten poftesce-l să viă și D-lui, eū unu nu mă supër pentru atâta trebă, mai cu sémă dacă e chiabur. Voi lega frăție și cu D-lui.

Niță. Dacă nu-l cunoscî am să ți-l arăt. Are să vină și D-lui p'aici. Dar te rog de un lucru.

Cost. Numai să nu-mî fiă peste póte. Trebuie să scii, că țiū la serviț, am jurat pe cruce și pe vanghelie.

Niță. Vai de lume, neapărat că n'am să-ți cer nimic împotriva jurământului D-tale.

Cost. Să vedem mai întâiū ce vreaî.

Niță. Numai atât: să-l întrebî pe chiaburul dacă este Petre Rogojină, stăpênul Despei, ce a luat premn întâiū la Pantelimon.

Cost. Numai atât?

Niță. Atât, nimic mai mult. Ear dacă va vroi să scie de ce-l întrebî de nume, să răspundî, fiincă ți s'a vorbit de D-sa și... dacă te va întreba ce, să-î dai întâlnire la Ienache.

Cost. Aha vreaî să-l prindî pe nesimțite. Bine, bine. Îți cunoscî lumea, bine-ți cunoscî lumea nenisorule.

Niță. (Arată spre culise). Eată-l pe chiabur, veđi-l
colea, tocmai acum întră pe pórtă.

Cost. Mă duc să-ı vorbesc. Veı fi multămit
cu mine. (Ese).

SCENA III.

Niță, mai târđiú **Sia**. (de braț cu) **Guță**.

Niță. Tréba merge strună. Aı să veđi **Guță**,
ce te mai așteptă. Eată-l cu **Sia** și încă la zbran-
țetă. Stați numai să spuı încă o vorbă chiabu-
rului, ș'apoi veți vedea voi, cum eți mai merge la
zbranțetă. (Ese).

Sia. Aı să mă înveți la bicicletă, **Guță** dragă?

Guță. Să te înveț puică.

Sia. Ș'apoi când om fi luați, ne-om întrece
amêndoı afară la șosea, să se mire tótă maha-
laua de noi.

Guță. Ne-om întrece puică!

Sia. Când aı să începı, să mă înveți?

Guță. Chiar ađı, dacă vreaı.

Sia. Ba ađı nu, dar de altă dată, ți-oı spune
eú când.

Guță. N'aı de cât să viı la mine a casă.

Sia. Ba ți-oı ține calea.

Guță. Ei, dară aı să înveți la mine.

Sia. În curte?

Guță. Ba în casă. Trebuie să te înveți mai întâiu, cum să te așezi pe rotă. Asta se 'nvață mai bine 'n casă.

Sia. Mai bine 'n casă? Nu mă lovesc prea tare, dacă cad pe podelă?

Guță. N'ai să cați, am să fiu tot lângă D-ta.
(Să duc spre fund).

SCENA VI.

Precedenții. Petre. Costache, mai pe urmă Niță.

Miai, (în port modern).

Petre. Pont la 7 la Ienache.

Cost. Așa și acum la rivoal (dă să plece).

Sia. Ce va fi având taica cu ipistatul?

Guță. Da știu și eu, pare îngrijat.

Petre. Mai zăbovesce nițeluș. Spune-mi, rogu-te, ce va să dică cuvântul: dol.

Cost. Dol? hîm, hîm. Cum să ți-o spuî. Un anume Nae Băltac a fost învinovătit și dovedit de dol și... erî a fost dus pe cincî ani la Văcărescî.

Petre. Cincî ani, aleo,

Cost. Acuma știî, la rivoal dară (ese).

Petre. 5 ani, 5 ani! (Dă cu ochii de Sia și Guță).
Lăsați-vă de braț!

Guță. (Lasă pe Sia de braț și înainteză cu ea spre Petre).
Ce ți-e tată socrule?

Petre. Socru ți-e hingheru, dar nu e.

Niță. (Intră). Dă-I o palmă să-I sticlască ochii,
orî lasă-mă pe mine să-l iaș de urechi pe mișel.
(Pornesce spre Guța).

Sia. (sare între ei). Fugi d'acolea mojicule!

Miai. (Intră). Ce-I, învâlmășală? Astêmperați-vă.

Petre. Avem să-l învățăm minte pe pricopsitul de cumnatu-tău.

Miai (cătră Guță). Ce le-ai făcut?

Guță. Nimic, doar că am ținut pe Sia de braț.

Petre. Nimic, nimic! Da nu mi-ai pârjolit urechia Despei?

Guță. Ce, n'ai știut asta până acum? Dór n'am făcut-o în taină. Tótă lumea a văđut.

Niță. De ar tăgădui batăr, dar nu, pare că se laudă de mișelia sa.

Guță. Ce fel? În loc să sângerez fólele epei cu pintenî, i-am pus puțină éscă aprinsă în urechia cea stângă. Asta nu-I mișelie. Mișel cine ăice.

Niță. Mie să-mi dai tu cu mișel, stai că te învăț eș minte. (Pășesce în spre el).

Miai. (se aședă înaintea lui Guță). Ai noroc că sunt în țivil și nu vreaș să-mi mânjesc hainele cele

nemțesci. Haid Guță! (Ia pe Guță și-l împinge între culise unde dispar amândoi așa încât acum vorbește de după culise). Vedî așa, ședî colea, până voi veni înapoi îmbrăcat sadea mitocănesce. (Ese dintre culise). S'a nimerit tocmai bine de să oprise dulapul când l'am împins pe Guță d'aici, așa încât s'a aședat pe laviță, taman când s'a pornit érá. Până să va opri din noŭ, voi fi éráși aici. (Cătră culise). Să nu te dai jos, până n'oi veni eŭ. (Cătră Niță, care a întreținut cu Petre un joc mut până când Sia speriată a mers de colo până colo). Dacă ți-e pofta de pėruielă, așteptă-mă aici, am să-ți prisant o bătaiă sor cu mórtea. (Ese).

Petre. (Cătră Sia). Cară-te d'aici, mergi a casă, să nu te mai vėd în ochi.

Sia. Dar tată dragă, de unde ți-a venit d'odată acest pırtaș. Ce ți-am făcut?

Petre. Ce mi-ai făcut?

Sia. Dar vėd bine, cine te-a pus la cale, să ne iaî d'odată cu grosu, pe biet Guță și pe mine.

Niță. Frumos deŭ, să-țiî parte unŭ om care e învinuit de dol.

Sia. Ce-î aia?

Niță. Calpuzărie, înșelăciune.

Petre. Am auđit, că pe un anume, ți-î pe nume, dar fiă cine-o fi, destul că pentru dol l'a dus erî la Văcăresci pe 5 ani.

Sia. Și ce are d'a face asta cu mine și cu Guță?

Petre. Are, că mî-a furat épa, mî-a dus-o la Pantelimon fără scirea mea și tot fără scirea mea i-a pus éscă aprinsă în urechie, de a luat premn întâiū. Asta însă-i dol.

Sia. Meșter mai ești musu Niță de ai putut pune acesti gărgăuni în capul taichi, care de altcum este om cu minte. Meșter ești, dar bun e Dumneđeū și-mi va da el ac în mână pentru cojocul D-tale.

Niță. Nu mî-e témă.

Sia. Taică dragă, nu te uita în gura D-lui, bine scii, de ce le face astea tóte. Ș'apoī chiar dacă i-ai crede minciunile, dacă ar fi cum ȃice D-lui, că Guță e vinovat, că a dolat, orī cum naiba, să ȃic, el își va lua pedépsa. Frumos e să-l mai apeși și D-ta, tocmai D-ta, care ai tras folosul faptei sêrmanului.

Niță. No veđi aici e buba, tocmai fiindcă a tras folosul, nea Petre va trece de complice al vinovatului.

Sia. Dar scie cineva afară de noi, că Guță a dat premnul căștigat taichi.

Niță. Destul că scim noi.

Sia. Noî, adică afară de taica și afar de mine încă și D-ta. Ot capu-mî, capu-mî! Mă dore ca și când ar sta să crepe 'n patru. Vă las. (Dă să ăasă).

Niță. Nu poftesci să mergi cu mine la zbrantetă?

Sia. Zbrânțui te-ar să te zbrânțuască temnițerii. (Ese).

Niță. (Pausă mai lungă). E supărată coonița că i-am stricat cheful cu Gută. (s'a uitat lung, în urma Siî). Și se duce deș. (Pausă) Ei, ce ăici nene Petre? (Pausă). Ce, nu răspunđi, te-am întreat, că ce ăici de Sia?

Petre. Am stat și m'am gândit și ăic, că mi-am făcut păcate cu biata fiă-mea.

Niță. Ce fel de păcate?

Petre. Stăruind s'o daș după D-ta.

Niță. Așa-mî vorbesci?

Petre. Așa ca unuia, care-mî vrea răul.

Niță. Eș Dumitale? Ba nicî de cum.

Petre. D'apoi nu te-ai înțeles cu avocatul Pêrsac, nu vreal să ne învinovățesci de dol.

Niță. Fi cu minte nene Petre și nu-mî strica rostul. Sciî pré bine că nu sunt prostul, care să dea de belea pe socru-săș.

Petre. Așa dar oi ginere oi pîrîtor, una din două.

Niță. Una din două.

Petre. Săraca Sia, săraca Sia. Dacă m'ași simți mai vênjos, dacă ași putea s'o duc la tăvăleală, cum o duceam mai acum două-deci și cinci de ani, mai că ași vrea mai bine să staū 5 ani la pușcărie, de cât s'o nefericesc pe Sia.

Niță. Până ce nu te-a îndulcit Guță cu premnul nu vorbiai așa.

Petre. Bă nici mai târziu n'am vorbit așa, numai acum chiar din minutul ăsta, în care te-am cunoscut și știu ce-ți plătesce pielea, pricep adevărul și ți-l spuī în față.

Niță. Spune, spune, varsă-ți focul și amarul dar jôcă după cum îți cânt eū și vei vedea, că va fi bine și pentru D-ta și pentru Sia. Acu avem să ne răfuim cu Guță, fă bine și vină să scótem câte un par colea din gard.

Petre. Ce, doar nu vreaī să mă faci bătăuș la anī mei.

Niță. Nici vorbă de bătăuș, dar eū bătăuș sunt? Vreaū numai să-mī ajuți, ca să arătăm buchile lui Guță.

Petre. Dar va veni și Miaī, el este tare ca un boū și ne va da o ciorbă din cele pipērate.

Niță. Ași va veni! Miai e om cu minte... a luat-o la sănătosa și l'a lăsat pe Guță în vârful dulapului. (Arată spre culise). Ean veți-l colea cum stă de înfipt între fete și galben ce e la față! Îl prăpădesce frica. (Pausă). Că bine-ți șade deșu voinicule acolo în vârful dulapului. Tu ești acela, care iați premn întâi și cu bicicleta și cu Despa. (Pausă). Ce ochi înholbéză, se uită, dar m'ași prinde că nu vede nimic, sașu că lumea i este acum cât un purice (Pausă).

Petre. Te las Niță.

Niță. Dar nu te las eșu.

Petre. Ași vrea să scișu, cum ai să mă opresci împotriva voinței mele.

Niță. Cum? Făgăduindu-ți . . . dar n'am să-ți făgăduesc nimic, căci étă colea sosesc Miai cu două ciomege. Vreați ca să te doboré la pământ, ca pe un câne turbat?

Petre. Nu va de în mine, căci nu i-am făcut nimic.

Niță. Să-mbracă anume mitocănesce, ca să se bată cu noi și totuși dicișu, că nu va da în D-ta. Hași la parișu. (Îl trage după sine).

SCENA V.

Miaï. Guță. Petre. Niță.

Miaï (cu 2 măciuci, în port mitocănesc). Ce, o luați la sănătoșa? Stați, nu fugiți. (Cătră culese). Hai dă-te jos din dulap Guță. Opriți dulapul, că de unde nu étă măciuca.

(Guță apare cu o sumă de flcăi și fete).

Guță. Eată-mě-s (ia ó măciucă de la Miaï).

Miaï. Acum să-mi poftěscă.

Niță (cu un par ridicat). Aici suntem, țen-te bine, nene Petre. (Să încinge o bătaie).

Petre (și el cu un par ridicat). Lucru naibi, năravu din fire, n'are lěcuire, ași fi vrut să mă dau în lături, dar mi-a fost rușine. Pentru întâiași dată în viața mea, m'ași fi arătat fricos.

Guță. Să nu dai în socru meă Miaï.

Petre. Tot socru imi đici, tăcut-ał javră.
(Vrea să dea în Guță care parěză loviturile lui cu băta).

Invălmășală. Tablou. Cortina.

ACTUL III.

Tot odaia din actul I. In josul paravanului sub, pat să ved nisce cisme mari, ca și când un om ar sta ascuns acolo.

SCENA I.

Zoicuța, (șade lângă masă). **Manda** (întră).

Man. Am vădut cheia în ușe și îndată m'am gândit, că iar te-ai popoțonat tu aici.

Zoi. Dacă mă veđi aici a cui e vina? Chiar a D-tale, așa să scii mamă.

Man. De la o vreme ești ca și nebună.

Zoi. Nicl n'ar fi mirare, dacă mi-ași fi perdut mințile. Nu-mi faci D-ta destule ڊile fripte?

Man. D'apoł tu, ce-mi faci mie?

Zoi. Cine a început? Uite din nenorocita aia de palmă, i-a venit lui Miał rușinea pe cap.

Man. Ba din nebunia ta. Auđi colea, să te joci cu focul!

Zoi. Palma, palma D-tale maică a fost de vină, de am ars butea cea dogită a lui Chiriac, ér bietul Miał a trebuit să stea trei ڊile închis pentru asta. Ca să-l mai mângăi puțin, i-am făcut rost, de a putut să se culce colea în așternutul cel môle a lui Guță. Staű aici de-l păzesc.

Man. Ciudat om și Miai al tău. Băutura și somnul, somnul și băutura, étă din ce stă viața lui.

Zoi. Mai bine așa, de cât să fiă berbant ca alți bărbați.

Man. Hai jucăm un tabinet.

Zoi. Doar să mă aleg éráși cu câștigul cel de deună-dile.

Man. Nu ți la'i întors și încă în zecit, ba însutit chiar.

Zoi. De ce să ne punem dară éráși la aseme-nea cheltuélă. Mai bine să rămânem fit cum suntem.

Man. Și deú nu vrea?

Zoi. Nu maică. M'am jurat, că nu mă voi mai juca nici o dată în cărți.

Man. Bine, stai dar aici până va da Guță peste voi. Dicit că Miai e în pat.

Zoi. Da.

Man. Imbrăcat și încălțat?

Zoi. Imbrăcat da, nu și încălțat. Eacă-I cizmele colea sub pat.

Man. Păcat că nu s'a trîntit cu cizme cu tot în așternutul cel frumos a lui Guță.

Zoi. Nu ți s'a urit să fi tot réutăciósă maică?

Man. Nu mi s'a urit. Adică dacă ți-ai lua séma și ai face un tabinet cu mine, numai 25 de ponturi...

Zoi. Nicî măcar pe un singur pont, căci așa m'am jurat.

Man. Ptiu, da cine ia în sémă asemenea jurământ. Intrébă și pe popa, când t-ei spovedi. Pecatul mărturisit e pe jumătate ertat.

Zoi. Și cea laltă jumătate să-o ispășesc, lăsându-te să puî birlicurile în cărțile D-tale.

Man. Aduc și o olă cu d'ăl hiert.

Zoi. Nu-mî trebuie.

Man. Nu-ți trebuie, bine, nu-ți trebuie. O să-ți pară rău, că m'ai tratarisit cu refus. (Ese).

SCENA II

Zoicuța singură.

Ba nicî de cum. (S'aude zirgăitul în brósca ușei).
 Vai mama a închis ușa cu cheia. Acum nu mai putem eși d'aici, pân nu va veni Guță a casă. Va da peste noi și se va supăra. Trébă mare. N'o să ne mânce de vii, ba póte nu ne va face nicî o observație, căci ține mult la Miai, de când cu pėruiefa de la grădină la Pipera. E bun om Miai al meū, bun ca păinea cea caldă. Numai de n'ar fi așa de somnuros. Mai când era, la fiatru, nu mai uit cât oi trăi, ce rușine mi-a făcut. Până să viiă a casă, să mă ia pe mine la fiatru, ér se

impedecase în drum de o pustie de cafenea, unde dădu de un preten și s'apucă să jöce cu D-lui o partie pe două țuici și alte două și așa mai departe, (S'aude ó sforăitu-ră pe după paravan). Auđi-l cum sforăie. Ȫ ticesce somnul, bine de el. — Numai într'un târđiú își aduse a minte la cafenea că-mi făgăduise, să mă ducă la fata lui Niță... așa îi diceam noi pesel, în adevăr însă se chiama Fati-nița... Când sosi Miai a casă, îl cam apucase ologéla și am fost silită, să mă duc la zbranteta cu D-lui chiar până 'n fiatru. Vai de noi până ce suirăm scara. Dumnia-lui bombănia și înjura că nu se mai sfirșesc treptele. La fie-care învêrtitură sta câte nițel jos, că-î venia ametełă. Făcurăm o jumătate de ceas până ce să ajungem sus. Cu chiu cu vai, găsił locșore și ne aședarăm. Pesa începe (S'aude éráși sforăituri). Ș'incepu, dar cu mozica mai frumósă, de cum imi trage D-lui. Omu meú dintru întâiú sgăii nisce ochi cât diua de erí la aftori, cari când cântau cât li lua gura, apoi éráși vorbiaú de era greú să te dumiresci. Eú una n'am pré priceput. Cu tóte astea D-lui mă tot întreba ce-a diș, ce-a cântat, dar mai ales ținea una să-í arăt, care-í fata lui Niță și făcea o gură, încât cei dimprejurul D-lui se pornisă a síái cu în-

verșunare. D-lui începu să bombănescă. Ca să-l fac să tacă, îi dîsei că nu-l voi mai da lăbuța în viața mea. La asta tăcu îndată și tăcu așa de de bine, cât adormi. Și ce vis visă. Juca o parte de chegle la biliard. De o dată începu să strige tare, făcînd haz. A a a! carambol! ia-l din bețe ha, ha, ha! L'a și lúat poblicul înfuriat și l'a dat afară, de mî-era mai mare rușinea. Îl aud pe Guță, vorbește cu cineva. . . nu e singur. Cu cine va fi venind óre și așa de vreme. Fug colea după paravan, căci póte nu vrea să vîd cu cine întră. (Grăbesce în dosul paravanului, dar rămîne vizibilă și însoțesce cu joc mult periferiile scenei următoare). *Juj*

SCENA III.

Guță. Sia.

Guță. Vin puicută, vin! Ce tremurî așa.

Sia. Eű. . . . tremur. . . ! De ce tremur. . . nu sciű deű. . . Mi-e în gînd. . . tată-meű. . . Ce mi-ar face Dumnialuű. . . dacă m'ar vedea acu. . . aici la Dumniata. . . singură. . .

Guță. Să te vadă. Cum să te vadă? Nu trece p'aici, ș'apoű chiar d'ar trece, n'are obiceiű să sě uite prin geamurű.

Sia. Ba deű, ar fi vai de mine, dacă m'ar vedea. E fórte supěrat pe D-ta. . .

Guță. Lume pe dos, în loc să fiu eu supărat pe D-lui, că tam ni sam, mă ia peste picior, ba chiar la bătaie, s'a mâniat D-lui pe mine.

Sia. Dacă n'ar fi blăstematul de Niță, tóte ar fi bine. Bagă intrigă ticălosul, îl sparie pe taica, cu fel de fel de grozăvenii. Una două trebunal, pușcărie.

Guță. Și tat'teū sē uită deū în gura lui.

Sia. Niță când vrea să-l înfieceze, n'are de cât să-ī pomenescă cuvēntul dol.

Guță. Mē mir de Domnialui, deū mē mir.

Sia. Cred, că dacă i-ar fi pomenit numai Niță de acest cuvēnt, tot n'ar crede tat'meū în grozăvenia lui, dar și ipistatul de ună-đile i-a spus, că dolul sē pedepsește cu 5 ani închisóre la Văcăresci.

Guță. Așa va fi, nu mē îndoiesc cătuși de puțin, dar de noi nu sē prinde.

Sia. De ar fi cum ăci D-ta, ce bine ar fi.

Guță. Sciū de bine că este așa. Am doveđi. Nu mī-e frică nici atâta (și duce mâna la gură și trăznește de dinți unghia degetului celui mare). Las' puică, am să dumiresc și pe tat'teū, cât m'oi întâlni cu Dumnialui, am să-l dumiresc.

Sia. Ah ce bine. (Caută împrejur). Sciī că-ī frumos la D-ta, fain, fain de tot.

Guță. Îți place la mine puicută?

Sia. Ce ai după paravanul ăla.

Guță. Acolo e patul meu și lângă pat e bicicleta. (O prinde de mână). Hai s'o scótem!

Sia. (I smucesce mâna). Nu, nu merg.

Guță. Ci vină fă.

Sia. Nu, că mi-e témă c'oi da de tichia dracului în patul Dumitale.

Guță. A, a, în patul meu de tichia dracului. Ce fel de tichiă a mai fi și asta?

Sia. O cunosc pe Pica.

Guță. Pe cea din strada Polizului.

Sia. Taman pe Dumniaei.

Guță. O cunosc și nu pré.

Sia. Destul că scii cine este, dacă ai fi cunoscut-o mai de aprópe, ai fi auđit și D-ta de pățania Dumniaei.

Guță. Ce pățanie?

Sia. Eă am auđit-o chiar din gura Dumniaei, și lelea Pică nu minte nici o dată. E femeie în totă firea și nu-și dă sufletul pentru fite-ce nimica. Of Dómne, ș'acum dîrdăia de frică biata femeie. A băgat-o în draci, ucigă-l tóca. Căci lelea Pica a vedut pe dracu. L'a vedut cum te ved și mă ved.

Guță. Ean tací din gură, nu mai spune orí glumescí numai cu mine?

Sia. Nu glumesc, nu! Și era urît, urît al dracului. Spaimă nu altmintrea.

Guță. Și ce a avut cu Pica?

Sia. Gust pembe și la dracu. Nu înțeleg ce avea el cu Pica.

Guță. I s'a părut numai!

Sia. Nu se poate. L'a vedut țolănit în plapomă și cu tichia în cap.

Guță. Cum a scăpat de el?

Sia. Și-a făcut cruce lelea Pica și dracu a perit ca o nălucă, dar...

Guță. Ce, dară...

Sia. Ei, i-a rămas tichia.

Guță. Ce fel de tichie?

Sia. O tichie urită ca dracu, galbână cu verghi roșii și cu ciucuri de mătase.

Guță. Păi acu știu, cunosc tichia. Am vedut-o adesea în cap la nea Qprea Drăcilă.

Sia. Dracu ori Drăcilă tot tichia dracului se numesce.

Guță. Da la mine în pat, n'are ce căuta nici Dracu nici Drăcilă.

Sia. Dacă om sta încă mult de vorbă, când mă vei învăța să încalec pe bicicletă?

Guță. (O ia erăși de mână). Hai s'o scótem de acolo.

Sia. Sta! mai întâiu să mă uit, dacă nu-î cineva ascuns sub pat. (Își liberază mâna și înainteză în spre paravan. D'o dată scôte nisce țipete grozave, dă să fugă pe uşe, Guță după ea ș'o prinde în brațe unde rămâne fără mișcare).

Guță. Ce-î puică? Vine-ți în fire dragă! Ce țipi ca din gura șerpelui.

Sia (cu vocea strinsă). Colo . . . sub pat . . .

Guță (să uită, d'o dată tresare și el, tremurând de frică). Două picióre cât tóte ȃilele de mari . . . și revolverul meú tocmai d'asupra piciórelor înfricoșate. (Cu vocea înecată). Te ved . . . te ved . . .

Sia. (Tipă). Săraca de mine, să mor cu ȃile, să mă omóre hoții . . . este Pipă, de bună sémă că este ucigașul Pipă . . .

Guță. (Spre pat). Eși afară orî cine-î fi, că te împuşc. (Vrea să înainteze spre pat).

(S'aude o sforăitnră răsunătoare. Zoicuța să face nevécută).

Sia (Reține pe Guță). A! mor, a! nu mă lăsa, mor. (Cade leșinată în brațele lui).

SCENA IV. Precedenții. Petre.

Petre. (Întră repede). Tu ești Sio, tu . . . Așa dar nu m'aú mințit cei cari staú împrejurul geamurilor. Ce faci aici în brațele acestui păcătos?

Sia. Hoții, hoții!

Petre. Ce fel de hoți. Stați, că ți-oți da eu ție hoți. Să mă faci de rușine prin totă mahalaua. Ean vești câți ochi să sgăiesc la fiteși-care geam, de pare că n'am mai vădut comediune ca asta, cât e lumea.

Sia. Ah mor, tată dragă, mor.

Petre. Doar vreați să simți biciul Țiganului, scii, tu p'acela care învieză pe morți.

Guță. Săriți, ajutor!

Petre. Ci tacă-ți gura nesăratule, ori vreați să scoli tot Bucureștii în picioare?

- SCENA V.

Precedenții. Zoicuță. Mii în ciorapi. Amândoi de dindosul paravanului.

Zoi. Vină-ți în fire Sio, nu-i nimic, te-ai speriat de cismele lui Mii.

Mii. De sciam una ca asta, nu mă mai descălțam.

Guță. D-vóstră sunteți? Pentru Dumnedeu și maică pré curată, ce ați căutat în patul meu? Frumos lucru deș, să ne speriați așa.

Zoi. Ți-oți spune eu toate din fir în pěr. Acum vești-ți de Sia, că-i mai galbenă ca făclia de cერă

galbenă. Alerg s'aduc pe maica. Dumneaei o va trezi, căci se pricepe la ameteii. (Ese).

Miai. (Ia cismele de sub pat). Cu voia Dv. Mă duc să mă 'ncalț, ca să nu mă aleg cu vr'un guturai aplipisit, (Ese).

SCENA VI.

Guță. Petre. Sia. Niță. Costache.

Guță. (Să restesce către Niță). Ce vreai Domnule?

Niță. Auđi colea, ține pe logodnica mea în brațe și mă mai întrebă, ce vrea! !

Sia. (Dintr'o smucitură părăsesce brațele lui Guță și stă amenințătoare înaintea lui Niță). Eă logodnica Dumitale? Feritu-m'a Dumneđeu, mai bine victima lui Pipă ucigașul. Ce ăici tată, mai sunt logodnica D-lui, nu m'ai făgăduit lui Guță chiar în ăiua în care ți-a adus premn întâiă de la Pantelimon?

Niță. Cum de nu ți-e frică să mai și vorbesci de afurisitul de premn căștigat cu dol.

Petre. Auđit-ai fă; dol... dol... dol.

Sia. D'apoă bine; dol... dol... dol... Nu te-a mânca taică, n'ai frică. (Cătra Niță). Ci slăbesce-ne cu secăturile D-tale.

Niță. (Arată spre Costache). Intrebați numai pe Dumnealui, dacă-ăi secătură ceea ce ăic eă?

Cost. Dol, hîm dol! Nu-î sēcătură deŭ.

Guță. (Sē restesce cătră Costache). Ești dă serviț.

Cost. Nu-ți permit, musu. să-ți bați joc de mine.

Petre. Ce-ai cu Dumniului? Așa să restesce cătră omul secții?

Guță. Am, că vreaŭ să sciŭ, dacă e de serviț. Nu e în casa mea? n'am drept să-l întreb? Unde vedeți aici vr'o batjocură?

Cost. A, ce șiret mai ești, cum sciŭ să-mi întorci vorba, să mi te prefaci, ca și când n'ai sciŭ, că tōtă lumea mă polecresce ȃicēndu-mi; ești dă serviț D-le Comisar. Dacă nu creȃi, întrebă-l și pe Domnul Niță. (Cătră Niță). Sciŭ istoria, când am perdut țignalul.

Guță. Ce-mi înșiri la verȃi și uscate? Ce mi-e mie de țignalul D-tale. Eată-l colea atērnat de gātu-ți și tot ȃici, că le'ai perdut.

Cost. Asta-i altul. Sciă și D-lui (arată spre Niță). Ori bine ȃici, nu scie, că nu i-am spus. (Cătră Niță). Am uitat să-ți spuŭ, că nu s'a mai găsit țignalul perdut în zăpadă.

Sia. Vai, da vorbă lungă mai ești, D-le ipistat

Guță. Ci rēspunde-mi o dată, ai intrat aici la mine, ca fiind de serviț.

Cost. Nu, am intrat numai ca să ved și eu la ce se sgăiesce lumea îndesându-se dinaintea geamurilor D-tale.

Guță. Bine, n'ai venit dară ca să susții sēcăturile D-lui (arată spre Niță).

Niță. Sēcătură este cine ȃice, da nu eu.

Cost. (Cătră Guță). Așa vorbesci cu mine? Ia séma ce faci. Nu veđi că sunt omul legii, respectéză haina, pe care o port.

Guță. Da, ai dreptate Domnule, haina pe care o porți D-ta, trebuie respectată chiar și în spinarea unui unu.

Cost. Ia séma, că pe lângă haină mai port și o sabiă.

Guță. Atât ți-ar mai lipsi, să scoți sabia în casa unui pacinic cetățean. Veđi, să nu-ți perđi și haina și sabia și pâinea, pe care o mănânci după ele.

Niță. Bre bre.

Petre. Auđi colea vorbă la el.

Sia. Astêmpără-te Guță.

Cost. Să-mi perđ sabia? Habar n'am, pilda ceea: apa curge, petrele rămân. De D-ta să-mi fiă frică, când nu-mi este de prefecti. Câți au venit

și s'a-ŭ dus până când e-ŭ tot ipistat am rēmas. I-am spus-o și D-lui. (Arată spre Niță)..

Guță. Așa e; apa curge, petrile rēmân, dar dacă petrile sē da-ŭ pe mîna necuratului, le ia dracu.

Cost. Aici ai dreptate... le ia dracu.

Sia. Guță dragă, dumirește-l pe tat'-me-ŭ. Nu-l ve-ŭi cât este de neastēpērat. Ridică când un picior când altul, parcă ar vrea să jōce o polcă.

Petre. M'ai făcut de rîsul lumei, fă.

Sia. Cu ce?

Petre. D'apoi n'ai țipat ca din gura șērpelui de ai sculat tōtă mahalaua în picioare. Bijbăia lumea p'afară, parcă ar fi rejmerița de când cu alungarea lui Cuza-Vodă. Nu te-a ve-ŭt tōtă lumea în brațele lui Guță?

Sia. Mai bine ai fi vrut să mă ve-ŭă lungită pe podelă, de cât în brațele logodnicului me-ŭ?

Petre. Nu mă face să-mi fac pēcate.

Niță. Și de-ŭ, ai crede că faci un pēcat, dacă te-ai ține de cuvēnt, căci mai întai-ŭ mi-ai făgă-duit mie pe fiă-ta.

Petre. Vreai să-ți mai spu-ŭ încă o dată aici față cu alți, ce ț-ai spus destul de lămurit între noi doui.

Guță. Ei musu, n'auđi că Dumniului ți-a spus ce avea să-ți spuiă, acum ascultați ce am să vă spuī eū.

Sia. Ai să dumirescī pe tat'-meū, nu-ī așa, că ai să-l dumirescī.

Petre. Dacă ai fi în stare s'o faci, crede-mă că n'ai avea să te căiescī, chiar de ai face-o cu vorbe de aur.

Niță. A trecut vremea, de care povestesc bătrânii, te omor și te plătesc cu sfanți. N'ai să cocolosescī dolul, de ți-ai da tótă averea cea de chiabur.

Sia. Eară dol?

Guță. Habar să n'ai! (Scóte un jurnal din buzunar). Eată Univevsul de mâine.

Petre. Ce fel mâine? Cum poți să ții tu ceva în mână, ce numai mâine va fi.

Guță. D'apoi și pâinea cea caldă a brutarilor, dacă mai ține căldura întrênsa, este de mâine, căci pâinea lor caldă după nume, este de erī.

Petre. Cu serbedeli d'astea vreaī să mă dumirescī?

Guță. (fī întinde jurnalul). Cetesce acest articol.

Petre. Eū să cetesc? Nicī neam d'al neamului meū n'a mai cetit, după ce a eșit din școlă ș'apoi să citesc eū gogiū gugiamitea chiabur. Îți

bați joc de mine. După toate fiți mai bați și joc? Da ce, seamăn a piciu de școlă, încornuratule?

Guță. Ba știu, că te-ai depărtat de școlă, cum ne depărtăm noi Româniî cam cu toții. Fă bine și mă ertă, n'am vrut să te jignesc cu întrebarea mea. Ți-ași ceti eu, d'apoî ai crede, că nu-ți spuî din Univers, ci-ți spuî din capul meu.

Sia. Rógă-l pe Domnul ipistat să cetescă. Dumniului e om trăit prin lume, cu maniere și știu de bine, că nu ne va tratarisa cu refus.

Cost. Nicî vorbă d'asemenea lucru. Cetesc și încă cu plăcere, da vă rog să-mî dați nisce ochelari, căci de la o vreme nu mai ved, cum vedeam mai nainte, ér când nu sunt dă serviț, nu port ochelariî la mine.

Guță. Ean încercă și fără ochelari, orî de când ai lăsat școlă, n'ai mai cetit nicî o dată fără ochelari.

Cost. Am înțeles. Știu unde ai vrut să bați și ca să veđi, că te-ai înșelat, adă-mî Universul încoa și arată-mî, ce să cetesc. De nu va fi pré mărunt tipărit, am să te fac de rușine.

Guță. Mai mare rușine să nu pătesc de cât asta, Domnule ipistat. Poftim (și dă jurnalui). Aici este articolul din vorbă.

Cost. (Desface jurnalul cu multe fasóne, îl ține departe de ochi și ținând o mână cu degetile făcute inel, -se uită pe gaură, ca printr'un ochian. Cetesce). E... a... pî... pa eapa mi... mitoca... tocanului. Am pu... pu...

Sia. Ți înainte pupat.

Cost. (De câte ori este întrerupt se folosește de ocașie, ca să silabizese înainte, așa încât apoi cetesce mai repede)... publicat la timpul seú, că eapa cu numele Despa, proopropriopropretatea unui anume Petre Rogojină..

Petre. Ba deú, m'a pus în Inivers?

Guță. Pus deú!

Niță. A dracului trebă. (Vrea să esă).

Guță. Ci stai să auđi pân la sfêrșit, nu este lung articolul. Nu te speria, căci de D-ta nu-I nici o vorbă în el.

Niță. Eú unul n'am cređut nici o dată ce spun gazetele.

Guță. Stai de auđi, ș'apoi crede ori ba, după placul D-tale.

Petre. (Cătră Costache). Ți înainte Domnule ipistat, ori đici și D-ta ca Niță, că nu cređi în spusa gazetarilor.

Cost. Vorbă să fiă. Sciri d'al dastea, despre D-ta, despre Despa D-tale și alte vite, pe care le avem aici dinaintea ochilor, sunt tot de-a-una

adevărate. Nicî n'ar putea să fiă altfel, căci s'ar face de rîs.

Petre. Ei veđi d'acum înainte, mă scie tótă lumea, căci m'a pus în Inivers.

Niță. Veđi, să nu-ți fiă de deochi bucuria nene Petre.

Cost. (Ceteșce) a luat la Panteleimon premn întâiū. In urma reclamărei din partea unui interesat . . .

Sia. A lăcrămat cineva, dac'a lăcrămat n'a putut fi alt cineva de cât Niță.

Guță. Dar în Univers stă un interesant. Niță numai interesant nu pôte fi.

Niță. Bine că ești D-ta. Auđi colea un mitocan ca el și interesant.

Petre. Tacă-vă gura să auđim ce mai spune Iniversul.

Cost. (Ceteșce). din partea unui interesat . . .

Niță. Bine, bine, asta o scim că era un interesant.

Cost. S'a constatat un dol . . .

Niță. No veđi acum e acum. Nu ți-am spus că-ți deochi bucuria. Ce mî te-ai îngălbenit d'o dată?

Petre. Așa scie dol, ba deū așa scie, ori o spuî numai de la D-ta, de dragul lui Niță?

Cost. Bănuéla D-tale mē atacă la onórie. Nu mai cetesc nici o buche.

Petre. Nu te supéra Domnule ipistat. (Íși dá peste gură). Na fleancă pécătósă, ce mi-o tot iaí pe dinainte. Cetesce numai Domnule, nu mē ține pe mangal, nu mē veđi cât sunt de fript, vreaí să mē mai și rumenescí?

Cost. să-ți fac dară pe voie. (Cetesce). Dolul...

Petre. Ear dol, tot o sē mē rumenescí!

Cost. (Cetesce). s'a săvêrșit vêrindu-se în urechia Despeí o bucățică de éscă aprinsă.

Niță. Vedí așa, v'a prins cu ocaua mică.

Cost. (Cetesce). Ș'a cerut înalta autorisație de la M. S. Regele, ca să sē pótă urmări vinovatul.

Niță. (Cătră Petre). Eí, ce đicí acum chiaburule, aí auđit, scrie de urmărirea vinovatului. Făcutu-s'a inima D-tale cât un purice?

Petre. Tacă-ți gură.

Guță și Sia. Sst.

Cost. (Cetesce). vinovatul un anume Guță Cârnuł.

Petre. Bine c'a dat Dumneđeű de am aflat în sfêrșit numele vinovatului. (Vesel). Heí, heí, bravo Inivers, am să te laud cătră tótă lumea cãrturară, ca să te cumpere toți, toți, toți.

Cost. (Până să citească își scote batista, o desfăce, își sterge nasul, apoi őr o stringe și cu multe fășone o pune őrăși în buzunar).

Niță. Ci spune de, ce are să pățescă vinovatul!

Cost. Puțină răbdare nenișorule. Țtă am sfērșit îndată, căci nu mai am să vę cetesc de cât două, trei rënduri. (Cetesc). Regele în calitatea Sa de înalt patron al alergărilor de cai de la Panteleimon (strănută, același joc cu batista ca și mai înainte).

Petre. Scii că ne scoți din răbdări.

Cost. (Cetesc). Regele în calitate. . .

Niță. Și așa mai departe. Cetesc, ce a hotărît Majestatea Sa.

Cost. A nu sę da urmare reclamațiilor, a sę da pace lui Guță, ȃicęnd pe scurt: tertaifelscherl adică pe romănesc: al dracului băiat. (Salută pe Guță zmernă).

Niță. Ce ai pus mâna la chipiũ, nene, și ce stai zmernă înaintea nesăratului.

Cost. Bine că ești piperat. Păi nu ia dat Regele D-sale cu tertaif, trebuie dar să-ı presant onoriul salutului.

Petre. Hai să te pup ginere. (Imbrătoșeză și sărută pe Guță).

Sia. Și pe mine taică!

Petre. Și pe tine taică (o sărută). Hai și pe D-ta nene Costache (și sărută). Acu am sărutat pe toți, n'a mai rămas nimen nepupat.

Niță. Așa, d'acum înainte am să fiu nimen în ochii D-tale? Să vă ia dracu pe toți. (Dă să iasă, dară nu pôte de cei cari intră).

SCENA VII.

Precedenții. **Manda**, cu o olă în mână. **Miai.** **Zoicuță** și o sémă de mahalagii și mahalagióce.

Petre. Mojicul mojie rămâne. Ce aduci lele Mando?

Man. (cătără mahalagii cari se imbulzesc în urma ei) Géba vă imbulziți, vinul hiert din olă nu-l pentru voi. Am să desmeticesc cu el pe o ametiță. Cui cu cui să scóte. Unde-i Sia? Ci, bātu te-ar norocul să te bată, eată cât de sdravănă și téferă, imi stai în picióre. Cu atât mai bine. Par' că-s apucată acu eú d'o ametelă. Cui cu cui să scóte afară. (Bea lung, lung).

Cost. Ci lasă-ne și nouë:

Mă, d'ai șeleu ghinul ala

Când ți-l dă de-l bei din olă.

Petre. Hai nene Costache, poftiți și Dv. cu toții, cu toții. Am să desfund o bute cu d'al

porfiriu în cinstea țilei de ađi. Logodesc pe fiă
mea cu Guță.

Toți. Intr'un ceas bun!

Sia. (Cătră Guță). Așa mă învățași la bicicletă,
drăcosule.

Guță. Hei, d'aci în colo avem să ne dăm
pe rătă.

Petre (cătră public). Cetiți și Dv. Iniversul să
vedeți, cum a dat regele cu tertaif ginerelui meu.

Niță. Dați-mi pas să es.

Mahalagii. Sta! că mergem și noi. Intr'un
ceas bun, într'un ceas bun!

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Tablou. Cortina.